

TÄHEKE

Nr 3 1999

Küalistega puu otsas

Kollane autopõrnikas

Naljakaid luuletusi

Kuidas jää leopardi hirmutas

Öökull Uhu räägib veidratest võistlustest

Kassid metsas, kassid maanteel

Koolinalju onu Andrese taskuraamatust

ISSN 0134-2266

9770134226003

Ronimispuu

Kui lapsel on oma aed, on tal kindlasti ka oma ronimispuu. See võib äärelinnalapsel olla vana õuna-, kreegi- või pirnipuu, maalapsel õuel kasvav kastan, vaher, saar või tammepuu, millel on küllalt jämedad oksad, et kannatab otsa ronida.

Ronimispuu otsa pääseb laps kohe, kui ta jalad on nii pikaks ja käed nii tugevaks kasvanud, et suudab end puuksale vinnata. Mõni täiskasvanu võib muidugi hädalda kukkuda, et "Kuhu sa ronid!" ja "Tule kohe alla, muidu kukud veel luud puruks!" Aga see ei ole õige, sest ronimispuu ei kukuta kunagi last alla, mõnikord ainult kriimustab natuke, kui laps ise hooletu on ja kõvade jalanõudega (näiteks kingad) puu otsa ronib. Ronimispuu armastab ainult tennistes, ketsides või tossudes lapsi.

Ronimispuust saab elamispuu, kui mängida, et oled leopard või ilves ja pead saaki luurama, sest ei leopard ega ilves kõnni kuigi tihti maad mööda.

Ronimispuust saab pesapuu, kui mängida, et oled orava- või linnupoeg ja ootad ema sööki tooma. Siis võib ronida puu otsa koos patjade ja vatitekiga ning mõnuleda seal toitu oodates.

Ronimispuust saab söögipuu, kui otsida sobiv ümmargune korv, mille sisse saab toidu panna ja mille saab mõne puu oksa külge riputada, kuni ise puu otsa ronid. Seal on pea-aegu niisama uhke süüa kui kohvikus: istud mõnusasti oksal, korv süles, sööd ja rüüpad plastpudelist mahla peale.

Ronimispuust saab lugemispuu, kui ilm on külm ning õues pole midagi teha, aga ema ütleb ikka, et ega siis tervet päeva toas või istuda, tuleb värsket õhku ka hingata. Nii et peab jope selga panema, jutuka kaasa võtma ja puu otsa lugema ronima, et värsket õhku hingata, nagu ema tahab.

Ronimispuust saab vihastamispuu, kui mõni on tõesti nii loll, et lihtsalt ei või enam kannatada ja peab puu otsa ronima, et natuke puhata.

Ronimispuust saab kolimispuu, kui ema arvab, et mõnikord peab ikka tuba ka koristama. Siis tuleb kõik vaibad ja tekid ja padjad õue puu otsa tuulduma viia.

Ronimispuust saab külalistepuu, kui külla tulevad niisugused lapsed, keda sa eluski enne näinud pole. Emad-isad tunnevad küll üksteist, aga lastel pole sellest mingit abi. Mida saab siis rääkida või teha koos nendega, keda sa üldsegi ei tunne? No nendega tuleb koos puu otsa ronida. Siis saab natukese ronimise järel juba muudki mängida.

Nõnda on ronimispuu vajalik terve pika kevade, suve ja sügise, kuni ta talveks lume alla puhkama jääb, et uue kevade tulles esimeste soojade päevadega jälle ronijat vastu võtta.

MARIN VINKEL

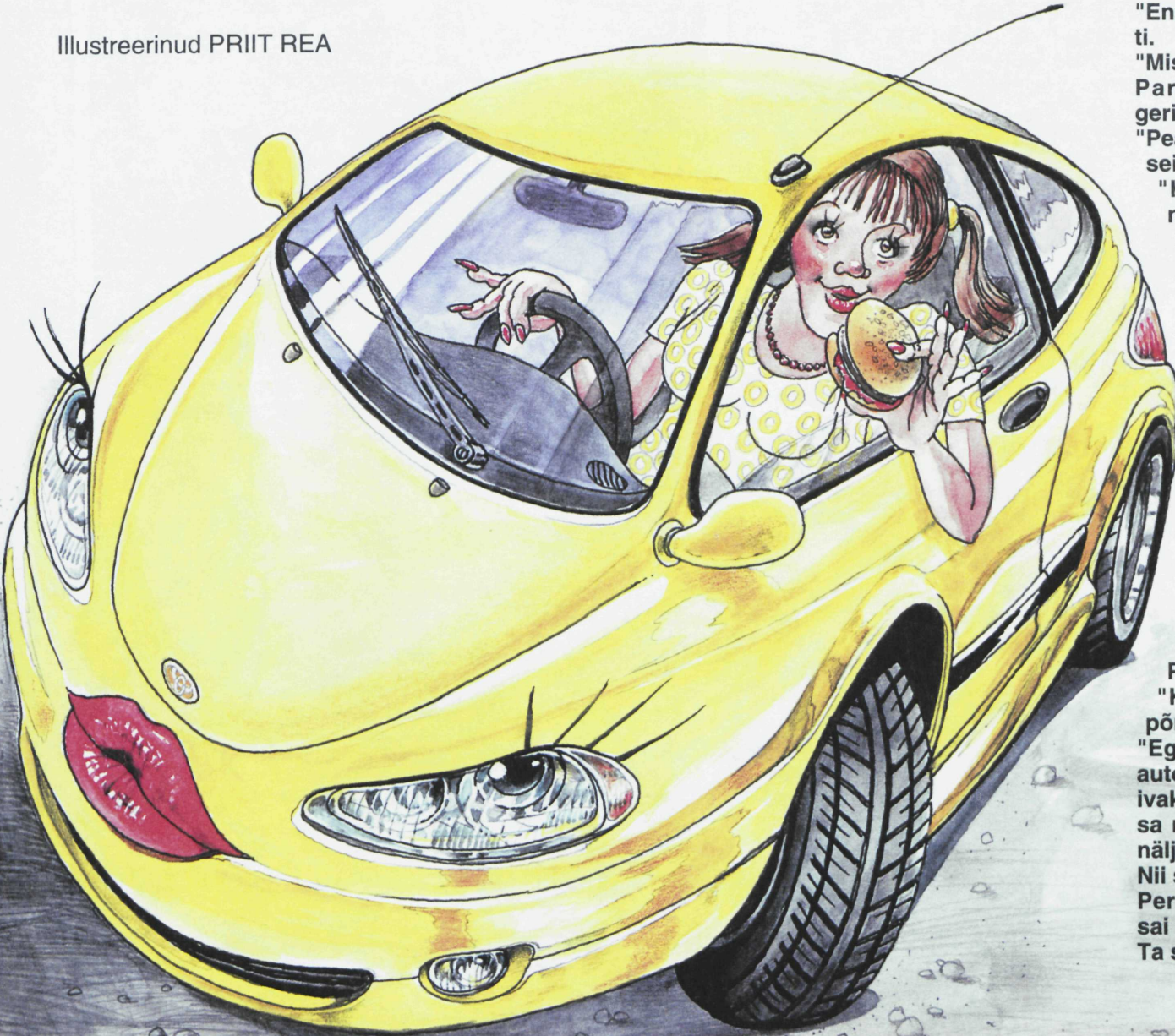
Illustreerinud HENNO KÄO

KOLLANE AUTOPÕRNIKAS

TAHAB HAMBURGERIT

AINO PERVIK

Illustreerinud PRIIT REA

Kollane autopõrnikas oli mööda linna tiirutamisest väsinud.

"Enam ei jaks!" ütles ta ja tegi mootoriga turtsiti.

"Mis viga?" küsis perenaine murelikult.

Parajasti sõitsid nad mööda hamburgerikioskist.

"Peaks midagi sööma," ütles autopõrnikas ja jäi seisma.

"Kohe jõuame bensiinjaama," ütles perenaine. "Ma võtan su paagi täis. Kuigi minu meelest peaks sul veel küllalt bensiini olema!"

"Muudkui bensiin!" nurises kollane autopõrnikas. "Ma tahan hamburgerit."

"Sa ju ei söö hamburgereid!" ütles perenaine. "Sul ei ole hambaidki, millega hamburgerit hammustada. Sul ei ole isegi suud!"

Kuid kollane autopõrnikas ei läinud käima.

Ja ei aidanud midagi, perenaine pidi astuma autost välja ja ostma kioskist hamburgeri.

"Ja mis siis nüüd?" küsis ta autopõrnikalt, kui istus jälle autos, hamburgerikott käes.

Kollane autopõrnikas luksatas õnnelikult.

"Päris tõeline hamburger?" küsis ta. "Näita!" Perenaine võttis hamburgeri kotist välja.

"Kuidas sa seda süüa kavatsed?" küsis ta põrnikalt.

"Ega mina ei tahagi seda süüa," ütles kollane autopõrnikas. "Sina pead sööma! Sa ei ole täna ivakestki hamba alla saanud. Terve päeva pole sa muud teinud kui ainult tööd, ja sul käib pea näljast ringi."

Nii see tõesti oligi.

Perenaine hammustas suutäie hamburgerit ja sai alles siis aru, kui tühi ta kõht tegelikult on.

Ta söi kõhu täis.

Värsijuppe väikesele Jakobile

ELLEN NIIT

JAKOB PANI PAKUD RIITA,
TEGI KARUDELE MAJA.
JAKOB ISA KÄEST SAI KIITA:
MÖMMIDEL ON MAJA VAJA!
NÜÜD NAD KUTSUVA KÜLL TÕEGA
KÜLLA SINDKI ÜHES ÕEGA.

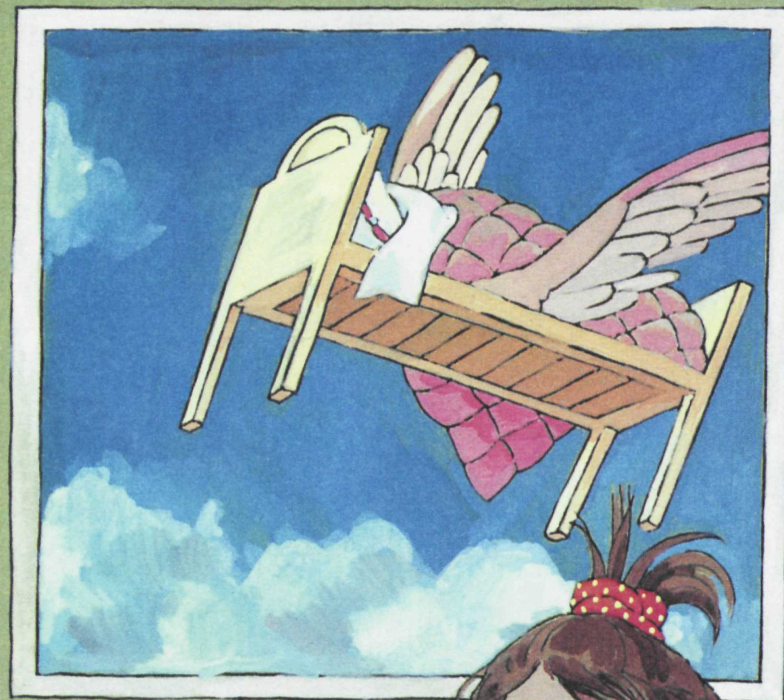
JAKOB TÖÖTAB TRAKTORIGA.
JAKOB KÜNNAB ÜLES TUBA.
KUIDAS LÄHEB?
POLE VIGA!
EMA VAIP ON KÜNTUD JUBA.

JAKOB SÖÖDAB KAISULOOMI.
KOER SAAB KONTI,
AHV SAAB PLOOMI,
MÖMM SAAB MESILASE METT,
KAAMEL KÕRBEKAEVU VETT.
ÄRGE ENAM SAGAGE,
RAHULIKULT MAGAGE.

OMA VOODI VÄIKE JAKOB
MUUTA VÕIB, KUI HUVI PAKUB,
LENNUKIKS VÕI ÕHULAEVAKS –
PRUUGIB AINULT VÕTTA VAEVAKS.
LENDU LASTA OMA VOODI
ON JU TORE OMAMOODI.

JAKOB OSTIS SÜÜA.
MARI OLI MÜÜJA.
PALUN, SIIN ON KOOGID!
PALUN, SIIN ON JOOGID!
TÄNAN! SIIN ON RAHAD.
VÕTA, PALJU TAHAD.

EGA TEA, KAS PÄRIS RONGI
JAKOB ÜLDSE NÄINUD ONGI,
RONGI TEAB TA TELEKAST –
RONG ON KASTI JÄREL KAST.
RONGIRATTAD LASEB ÕEL TA
VAGUNEILE ALLA MÕELDA.
RONGIVILE JUBA KÄISI!
RONGIHÄÄLT ON TUBA TÄIS.

Illustreerinud TIINA REINSALU

MIETSAKASSID

AUTOD-KASSID

Inimesed on alati tahtnud kedagi või midagi millegagi võrrelda. Seetõttu on ka autodele antud üllatavaid nimesid. Kõige enam on neid vast pandud meie kena kodukiisu metsloomadest sugulaste järgi. Kuulsaim niisugune auto on JAGUAR. Esimene JAGUARI nimeline auto valmis Inglismaal 64 aastat tagasi. Siis ei osatud veel undki näha selle nime võidukäigust järgnevatel aastatel. JAGUAR-autod on tänaseks võitnud paljudel kuulsatel võidusõitudel. Nad on alati olnud autosportlaste unistuseks.

Kassi sugulane puma elutseb põhiliselt Ameerika mägimetsades. Nagu kõik kassilased on temagi kiire ja osav. Kiire on ka FORD PUMA, mida esitleti kaks aastat tagasi Genfi autonäitusel.

Ka Opelil on oma kasslane välja pakkuda – OPEL TIGRA. Üsna väikse autonä ei kannata see sõiduriist ehk hästi välja tiigriga võrdlemist, kuid nõtkete, kiire ja kassiliku kuju on sõiduk ometi.

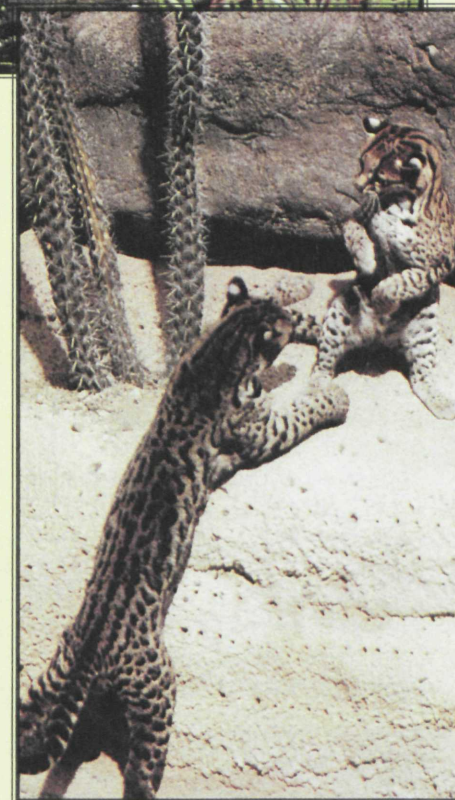
Mati Laos

Puuma peamiseks elupaigaks on Ameerika mandri mägimetsad. Seetõttu kutsu-

take teda ka mägilõviks. Puuma ronib osavalt puudel, vajaduse korral ujub hästi. Seljapoolel on ta ühetooniliselt kollakaspruun, alapoolel hele, peaaegu valge. Kaal võib ulatuda pisut üle 100 kilo.

Jaaguar nagu puumagi elutseb Ameerika mandril, Lõuna- ja Kesk-Ameerikas. Tema lemmikpaigaks on troopilised põlismetsad. Jaaguarid on hulkuva eluviisiga, rännakutel ujuvad meelsasti. Kogult on jaaguar pisut suurem puumast. Nagu kõigil pantrite perekonda kuuluvatel loomad on jaaguari karvastik lapiline.

Tiiger on kõige võimsam kasslane. Ta võib kaaluda ligemale 300 kilo. Tiiger on säilinud Kagu-Aasia maades, samuti Venemaal Kaug-Ida taigas. Tiigrile on iseloomulik ristvöödilise karvastik.

Lugesin "Tähekesest", kuidas kaelkirjakutel ja kaamelitel on ratsavõistlusi korraldatud. Kirjutage veel sedalaadi ebatavalistest võistlustest.

Mati Suits Valgamaalt

Lõbusõit jaanalinnukaarikus

Välisajakirjanduse andmetel lastakse Austraalias ka jaanalindudel võidu kihutada. Tõsi küll, ratsanik nende seljas ei istu. Jaanalinnud on õpetatud jooksa kerge kaariku ees. Laatadel ja rahvapidustustel olla jaanalindude traavivõistlused väga populaarsed. Seetõttu on Austraalias isegi farmereid, kes jaanalinde-traavleid kasvatavad. Kes ei tahaks jaanalinnukaarikus sõidutamist! Igapäevase auto kõrval on ju seesugune sõiduvahend hoopis midagi muud.

Lillepärjad kaelas

Tai Kuningriigis, umbes 100 kilomeetri kaugusel pealinnast Bangkok ehitati staadion, kus korraldatakse pühvlite ratsavõistlusi. Traditsioonikohaselt toimuvad need siis, kui suur vihmadeperiood mööda saab. Võistlusest võtab tavaliselt osa 80 kuni 140 pühvlit. Et publik oma lemmikuid paremini jälgida saaks, kergemini ära tunneks, on pühvlid mitmel viisil kaunistatud lintidega-lilledega. Ratsanikud istuvad või põlvitavad või koguni seisavad pühvli kaelal või sarvede vahel.

Hobuse kõrval, mitte seljas

Kõige omapärasemad hobuvõistlused toimuvad vist siiski Tahiti saarestikus. Neid peetakse vees. Ratsanikud ujuvad 1000 meetri pikkusel distantsil kõrvuti oma neljajalgse sõbraga. Rahvuslik spordiala – öeldakse seal sellise võistluse kohta.

Sarvilised ujumad

Omapärane on ka viis, kuidas võistlevad härjad Indoneesias Toba järves asuval saarel. "Suurel maal" seisva kohtuniku märguande peale võivad härjad startida. Kes esimesena üle vee ujub, saab kaela võidupärja.

Ka sellel võistlusel on kaugeulatuv eellugu. Järve keskel asuval saarel on head karjamaad. Seal on alati veiseid kasvatatud. Müügile toimetati neid ujutades

Ratsahobustel on oma käigukast

Tõsi mis tõsi, pealegi justkui automaatne. Kui hobune tahab (või sunnitakse) liikuma kiiremini kui 1,5-2 m sekundis, läheb ta sammult üle traavile. Kui aga traavikiirus ületab 4,5-5 meetrit sekundis, on hobusel energia kokkuhoiu mõttes kasulik üle minna galopile. Seda ta siis teebki kui tagasi ei hoita.

Illustreerinud PRIIT REA

JAANA TAMMEMÄE 10a
Harjuma, Riisipere 76 202
Nissi 16
Huvid: lugemine, klepsud, hobused, muusika.

MIRJAM PIKKMETS 11a
Pärnumaa 88 404
Oidermaa skj
Huvid: sport, muusika, tantsimine, laulmine, postrite kogumine, lugemine.

LEILA ANGA 14a
Rakvere 44 315, Rähni 32
Huvid: ujumine, ratsutamine, lugemine, loomapildiga klepsud.
Soovib 13 - 14 aastast kirjasõpra.

FRED SARAP 8a
Kohtla-Järve 30 327
Outohumpu 15-100
Huvid: suusatamine, lugemine. maletamine.

KAI-LIIS KÖMMUS 10a
Kärdla 924 14, Tormi 10-14
Soovib kirjasõbraks 10-13 aastaseid tüdrukuid.

KAIDI SUU
Kärdla 924 14, Hiiu 50-2
Huvid: võrkpall.
Soovib kirjasõbraks 10-12 aastaseid poisse ja tüdrukuid.

JÜRI PIHEL 8a
Tallinn 13 416,
Sõpruse pst 220-5
Huvid: suusatamine, jalgratasõit, arvutimängud.

LIINA PIHEL 10a
Tallinn 13 416,
Sõpruse pst 220-5
Huvid: suusatamine, ujumine, arvutimängud.

VÄLGE

toonekurg

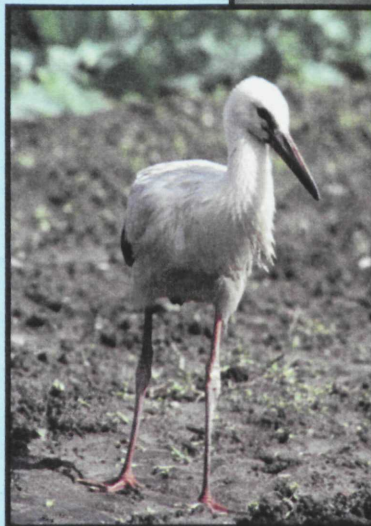
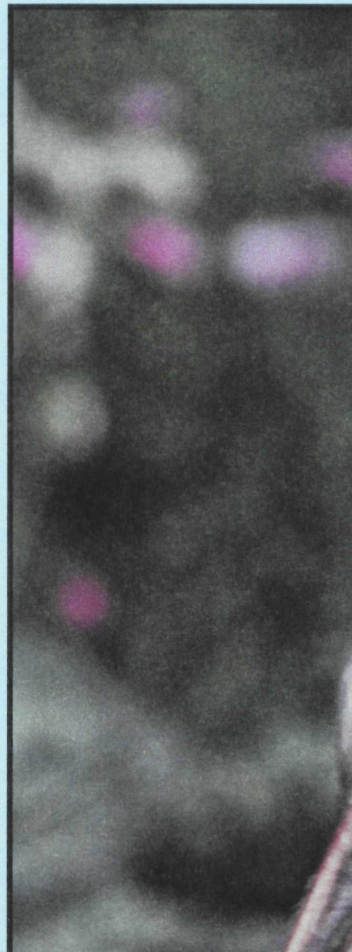
Eestis pesitsevaid valge-toonekurgede paare on umbes 3500. Valge-toonekurgede võimsad pesad asuvad puude, korstnate või elektrikpostide jne. otsas. Arvatavasti on sul olnud võimalus imetleda taolist uhket pesa ja ta elanikke. Oled sa seejuures mõelnud, kui raske on posti otsa kinnitada okstest ehitist, mis peaks vastu tormidele? Valge-toonekurgedele ei paista see ettevõtmine kuigi keeruline olevat, seega ei tohiks neil nagu pesaprobleeme olla, ent ometi pole see päris nõnda. Häid pesapaiku on ikka vähem kui tarvis. Seetõttu tekib pesade pärast tülisid ja päris ägedaid võitlusi. Juhtub sedagi, et vanalind või mõni poegadest hukkub pesa pärast peetud kakluses.

Ohtusid on valge-toonekure perel veel. Pesamaterjali hankides korjavad vanalinnud üles põldudel vedelevaid heinapallinööre. Nendest saab pesal askeldavatele poegadele sageli surmalõks. Ohtlik on kureperele ka tugev torm, sest olgu pesad nii hästi kui tahes ehitatud, ikkagi pudeneb neist mõni koos elanikega alla. Nii juhtus möödunud sügisel Helme pargi ühe valge-toonekure pesa kahe pojaga. Pojad said hakkama ohutu maandumisega, kuid lennata nad veel ei osanud. Ja lennuharjutustest ei tulnud midagi välja, sest inimesed hakkasid neid aianurgas üle toitma. Kes teab, kuidas see lugu oleks lõppenud, kui me poleks ühel ööl poegi magamisasemelt kinni võtnud ja viinud Helmest eemale põllule paastuma. Nädal hiljem lendasid nad juba kenasti ja võisid ülelendavate liigikaaslastega liituda.

Taoline äpardus võib juhtuda ka mujal, nii et tea siis, enamjaolt tulevad valge-toonekure pojad lisatoiduta toime. Kui aga pesast kukkudes on tõsiselt viga saadud, tuleks ühendust võtta Nigula looduskaitsealaga. Seal peetakse lindude turvakodu.

Augustis kogunevad valge-toonekured suurematesse salkadesse. Siis võib viljapõldudel näha mitukümmet lindu jalutamas, mõnikord rohkemgi. Septembri esimestel päevadel lahkuvad meil pesitsevad valge-toonekured pikale ja ohtlikule rännuteele Aafrika suunas.

OLEV MERIVEE tekst ja fotod

ON HEA

Magama jään
ja und ma näen.
Norskan ka
nii, et kõmiseb maa.

refraän:

Vist unes mul oli,
et üks mees ronib,
ta ülesse saab
ja kaugel on maa.
Ta ehitab onni,
seal palju on konni,
ma ärkan üles,
olen emme süles.

Ma magama jään
väsimus pääs.
Magus on uni,
magan hommikuni.

refraän:

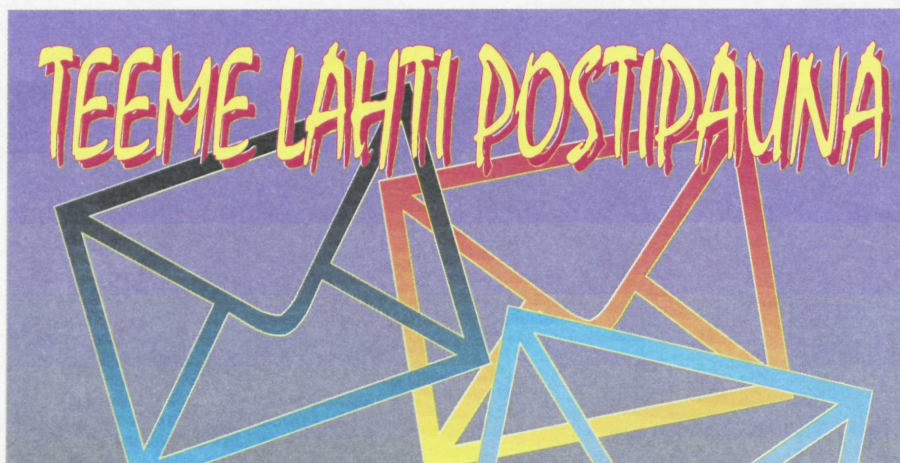
Uni on hea,
siis puhkab mu pea.
Õõ ju käes,
ma magama jään.

Magama jään
ja und ma näen.
Norskan ka,
nii et kõmiseb maa.

Ingmar Aasoja, 9a

Saara Mildeberg Kolgalt

TEEME LAHTI POSTIPÄLVANA

LAPSED RANNAS

Lapsed suvel rannas käisid,
jätist sõid ja päevitasid.
Ujusid ja suplesid,
liival ringi hüplesid.

Kui siis kadus päike,
kurvastas nii suur kui väike,
ning kui taevast kallas vihma,
läkski rannaskäik neil luhta.

Aga õnneks varsti juba
päike päevitada lubas.
Ning kui lapsed kooli läksid,
olid pruunid nagu taksid.

Anni Kunder

Järveotsa Gümnaasiumi IVb kl

MIKS TE HUNTI HALVUSTATE

Miks te hunti halvustate?
Miks te hunti karvustate?
Sinagi tahad liha,
aga hundil on selle järele lausa iha.

Sina tahad lehmakommi,
hunt aga metsas liha pommib.
Ega hunt ei ela õhust,
samamoodi mitte põhust.

Ega hunt terveid lomi murra,
ta loob metsas kõva korra.
Nõndamoodi hunt on hea.
Kas sa üldse seda tead?

Jörgen Metsik

Järveotsa Gümnaasium, IIIc kl

Epp Salulaid 7a

VAENE VARES

Kraaksun, kraaksun,
kraaks, kraak, kraaks.
Kust küll, kust küll
süüa saaks?
Vaatan, linnu söögimaja,
seda oligi mul vaja.
Lendan sinna salamahti,
toksin pekitüki lahti.

Piret Kajando Võsult

Aga söögiks pole mahti,
kohe läheb sõda lahti.

Tõuseb hirmus kisa, kära,
varblased mu söövad ära.
Pekitükid nokitakse,
elu kallale kiputakse.

Sabasuled sorgus mul,
põgenen ma nagu hull.
Rohkem sinna ma ei kipu,
olen langetanud lipu.

Lipp mul on nüüd
pooles mastis,
lähen kohe prügikasti.

Jörgen Metsik

Järveotsa Gümnaasiumi IIIc kl

Eirik Tuvike 8a

Talv kõhus

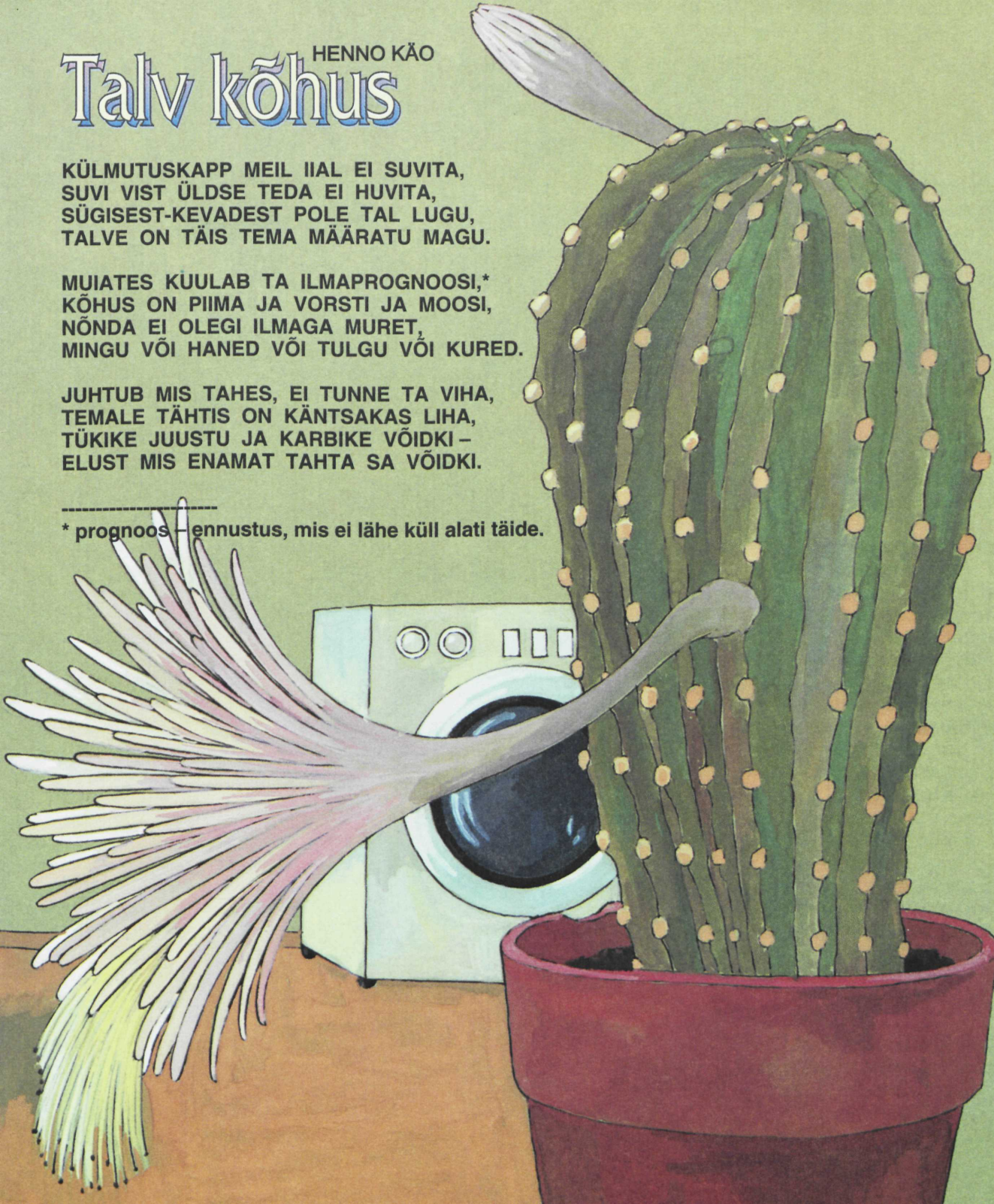
HENNO KÄO

KÜLMUTUSKAPP MEIL IIAL EI SUVITA,
SUVI VIST ÜLDSE TEDA EI HUVITA,
SÜGISEST-KEVADEST POLE TAL LUGU,
TALVE ON TÄIS TEMA MÄÄRATU MAGU.

MUIATES KUULAB TA ILMAPROGNOOSI,*
KÕHUS ON PIIMA JA VORSTI JA MOOSI,
NÕNDA EI OLEGI ILMAGA MURET,
MINGU VÕI HANED VÕI TULGU VÕI KURED.

JUHTUB MIS TAHES, EI TUNNE TA VIHA,
TEMALE TÄHTIS ON KÄNTSAKAS LIHA,
TÜKIKE JUUSTU JA KARBIKE VÕIDKI –
ELUST MIS ENAMAT TAHTA SA VÕIDKI.

* prognoos – ennustus, mis ei lähe küll alati täide.

HENNO KÄO

Mehhiko

LILLEPOTIS AKNALAUAL
KASVAB KAKTUS JUBA KAUA,
VAATAB ÕUE ÕHTU EEL,
MEHHIKO ON MEELES VEEL.
KAUGEL MANDRIL KAUGE MAA,
SINNA IIAL TA EI SAA.

POLE MEHHIKOS TA KÄINUD
EGA LÄTIMAADKI NÄINUD,
OMETI ON ÕHTU EEL
MEHHIKO TAL MEELES VEEL.
SEE ON PEIDUS SÜGAVAL
OKKALISE KESTA ALL.

HENNO KÄO

Pesupesuisu

PESUMASIN PESEB PESU,
TAL ON PESUPESUISU,
EGA MUIDU TA JU PESEKS,
PESUL MUST VIST OLLA LASEKS.

MÕNE PÄEVA PUHKAB MASIN,
SIIS ON TEMA RÕÕM NII KASIN,
RÕÕMU ÕIGEMINI POLE,
TÖÖTU OLLA KURB JA KOLE.

MUIDU POLEKSKI EHK PAHA,
AGA TÖÖTU ABIRAHA
MASIN IIALGI EI NÄE VIST,
UNISTAB VAID PESUPÄEVIST.

TEAB KUI KAUA VEEL SEE KESTAKS,
ÕNNEKS RIIDED LÄEVAD MUSTAKS,
OOTAB TERVE PESULASU,
TULEB VÄGEV PESUPESU!

JÕHVIKAPERE LAUL

ÜLLE LÄTTE

Vaikse soojärve kaldal samblamätastel elasid jõhvikad. Ühel kevadel sirutasid nad oma roosakasvalgeid õisi päikese poole ja laulsid: "Me oleme armsad, nii armsad."

Võlutult kuulas päike laulu.

"Imetore," mõtles ta ja paitas kargeid õisi. Selle peale oleksid jõhvikad heameelest kassi kombel nurru lõõnud, kui oleksid osanud. Kuid et nad olid jõhvikad, mitte kassid, laulsid nad endist viisi: "Me oleme armsad, nii armsad."

Kurepaar lendas üle soojärve. Kuulnud laulu, ütles isalind emalinnule:

"Näe, kus meie sügisene marjamaa!"

"Kruu-kruu," vastas emalind nõusolevalt.

Järve äärest kõndis mööda pika heleda patsiga tüdruk. Küllap oli temagi samblamätastelt kostvat laulu kuulnud. Miks midu kummardus ta hetkeks õite kohale ja ütles: "Nad on tõesti armsad. Siit nopin sügisel kissellimarjad."

Päevakaupa libistas soe suvi end üle samblamätaste. Õite asemel vaatasid sealt nüüd väikesed marjad vastu.

"Me oleme rohelised, nii rohelised," laulsid jõhvikad.

"Olete, olete," muigas päike heatahtlikult ja libistas sooja peoga üle marjade. Marjad olid sellest väga meelitatud. Nende põsed muutusid aina roosamaks ja roosamaks. Ühel päeval, kui jõhvikad taas oma rohelisusest laulsid, vakatasid nad äkki. Marjad olid järvepeeglist oma küpsunaseid põski märganud.

"Me oleme hapud, nii hapud," laulsid jõhvikad nüüd rõõmsalt.

"Tohoh!" ütles päike seda kuuldes.

"Nad on hapud," lausus mättale laskunud isakurg kahetsevalt ja jäi ühele jalale seisma. Emakurg keeras pea vilti ja silmitses marju.

"Hapud!" kruuksatas ta, lehvitas korraaks tiibu ja läinud nad olidki.

"Me oleme hapud, nii hapud," jätkasid marjad püüdlilikult oma laulu. Nende meelest pidi üks õige jõhvikas väga hapu olema. Mööda metsarada tuli pika patsiga tüdruk, korv käevangus.

"Nad on vist liiga hapud," arvas ta marju vaadates. Noppis siis mättalt paar soopilvikut, pani need korvi ja jalutas minema.

Jõhvikad olid segaduses. "Me oleme hapud, nii hapud," laulsid nad veel hilissügisel külmade tülleski.

"Mis te tühja enam laulate," ütles ühel päeval päike. Nii hapu laulu peale hakkas juba temalgi suu krampi kiskuma. Ta tellis ilmataadilt suure lumepilve ja lasi jõhvikad pehme valge vaiba kinni katta.

JOHANNES JA SURNUD ROTT

EERO JOHANNES

Johannese vanaema pidas kanu. Tal oli palju kanu. Vanaema toitis kanu teradega, aga rotid tulid ja sõid kanade eest terad ära.

"Rottidele tuleb õpetust anda!" pahas vanaisa ja pani rotilõksu kanade aia kõrvale, aga rotid olid kavalad, ei tahtnud õpetust võtta ega läinud lõksu.

"No vaadake te...!" pahas vanaisa ja pani rottidele mürki. Ta pani mürgitatud süüa kuuri, kõrgele riiulile, et kass seda kätte ei saaks ega ümber ei ajaks, sest kass, kes rotte ei püüa, longib niisama ringi ja võib igasugust pahan-dust teha.

Kui Johannes järgmisel hommikul õue läks, lebas väike rott lillepeenras. Ta oli täiesti surnud. Johannesel oli väikesest rotist väga kahju. Ta kükitas maha ja uuris looma lähemalt. Surnud rott oli väga ilus – tal olid pruunid läikivad karvad, roosad käpad ja tore pikk saba. Siis tuli vanaema ja mattis roti roosipõõsaste alla.

"Me peame nüüd poodi minema," arvas vanaema, pesi käed puhtaks, sidus rätiku pähe ja võttis Johannese kaasa.

Johannesele ei meeldinud poes käia, sest vanaema jäi tihti nii kauaks leti ette seisma, et teised hakkasid isegi pahan-dama. Aga vanaema tahtis alati just seda kõige pehmemat leiba saada, sest ta oli juba vana ja tema hambad polnud enam nii teravad kui kavalal rebasel.

Üks tädi oli väga väikese tita poodi kaasa võtnud. Tita lesis lapsevankris ja magas.

"Oi, kui armas laps!" imestas Johannes. "Nii armas nagu surnud rott!"

KOOLINALJU
onu Andrese
taskuraamatust

LOODUSÕPETUSE TUNNIS

"Lapsed, tuletage meelde, mis asub õie keskel."
"Mesilane."

"Kuidas nimetatakse olen-deid, kes elavad nii maal kui vees?"
"Meremehed."

"Mis kasu toovad vihmaussid?"
"Nendega on hea kalu püüda."

"Millist kasu toovad linnud?"
"Nad aitavad inimestel kahjulikke putukaid süüa."

MAATEADUSE TUNNIS

"Peeter, näita kaardil Tallinn-Tartu maanteed!"
Peeter veab kaardikepiga mööda maanteejoont, siis aga teeb suure jõnksu sisse.
Õpetaja küsib:

"Kas Tartu maantee teeb siis seal kõveriku?"
"Ei tee, aga täna hommikul raadios öeldi, et Vaida juures on ümber-sõit."

Õpetaja: "Kui olete matkal ning paremat kätt jääb lõuna ja vasemat kätt põhi, mis siis selja taha jääb?"
Priit: "Seljakott."

Õpetaja: "Kes läheb esimesena kaardi juurde, saab ühe võrra kõrgema hinde."
Õpilane: "Mina lähen. Pange siis mulle kolm."

Õpetaja: "Täna kell 21.45 saate jälgida osalist kuuvarjutust."
Lapsed: "Milliselt programmilt?"

LAULMISTUNNIS

"Tädid ütlesid, et oma häälega võin ma ilma pikema jututa ooperisse minna."
"Loomulikult. Sa pead endale ainult pileti ostma."

Illustreerinud PIRET SELBERG

Leopard ja SAAKAL

Jahikäigul ringi luusides märkas leopard neegriküla onne piirava tara lähedal suurte sarvedega jäära. Leopard ei olnud seesugust looma iial näinud. Arglikult astus ta lähemale.

"Tere, sõbruke. Kas võiks teada, kes sa oled?"

Jäär kopsis jalgadega, mökitas karedalt: "Jäär olen, jäär olen. Aga kes sina oled?"

"Mina olen leopard," piuksatas leopard, hakkas veel enam kartma ning katsus, kuidas minema sai.

Koduteel kohtas leopard saakalit ja rääkis talle, kui kohutava loomaga ta tutvust tegi.

"Oled sina alles tobuke, leopard," naeris ðaakal. "Lasksid priske kõhutäie käest. Lähme homme sinna ja pistame ta üheskoos nahka."

Kui jäär järgmisel päeval künkharja pidi lähenevat leopardi ja ðaakalit märkas, kohkus ta ära.

"Lambake, nüüd tuleb mulle vist lõpp,"

jooksis ta oma naisele kurtma.

"Ära pelga," kostis lammas. "Võta tallele kaasa ja mine neile vastu. Kui leopard ja ðaakal lähemale jõuavad, näpista tallekest, et ta nutma hakkaks." Ja lammas õpetas, mis edasi teha.

Jäärale liginedes jättis julgus leopardi jälle maha. Ta oli valmis juba plehku panema, kuid ðaakal köitis ta rihmaga enda külge.

Sel hetkel näpistas jäär tallekest. Too pistis valjusti hädaldama. Jäär mökitas: "Suur tänu, ðaakal, et mulle leopardi töid. Näed, kuidas lapsuke tühja kõhtu kannatab ja süüa nõuab."

Hirmukarjatusega pani leopard jooksu. Üle küngaste ja läbi orgude põgenes ta, lohistades enda järel ðaakalit. Ta ei peatunud enne, kui kaitsvate kodupöösaste varju jõudis.

Aafrika (hotendoti) muinasjutu järgi jutustanud JÜRI RANT

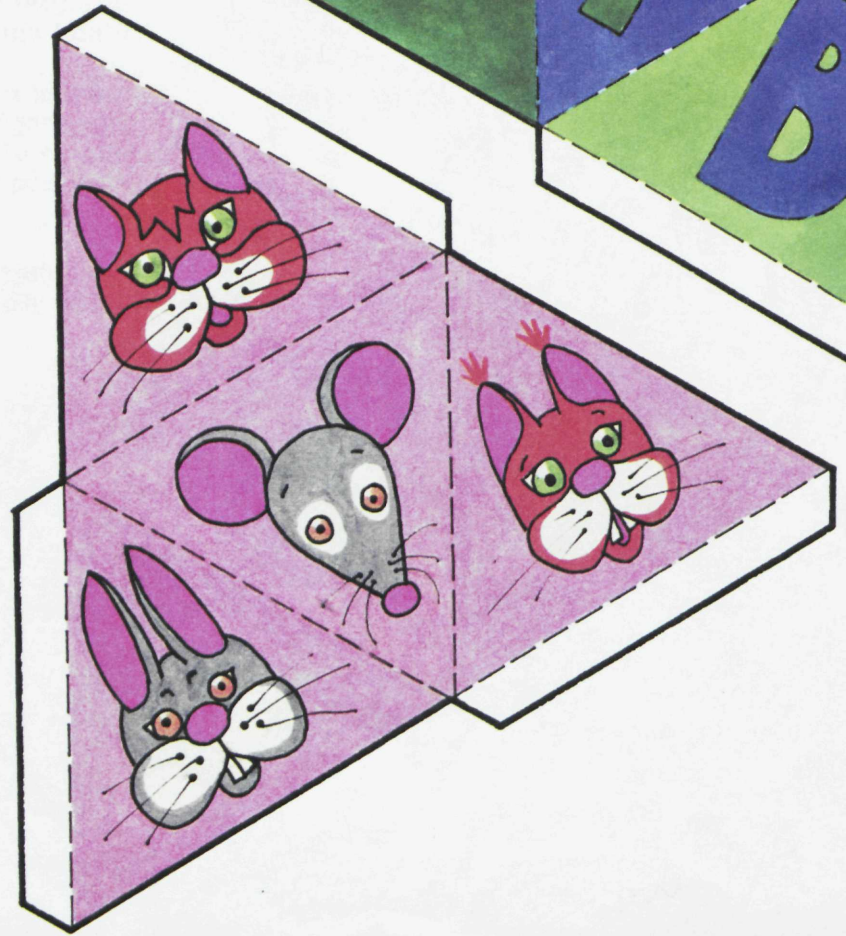
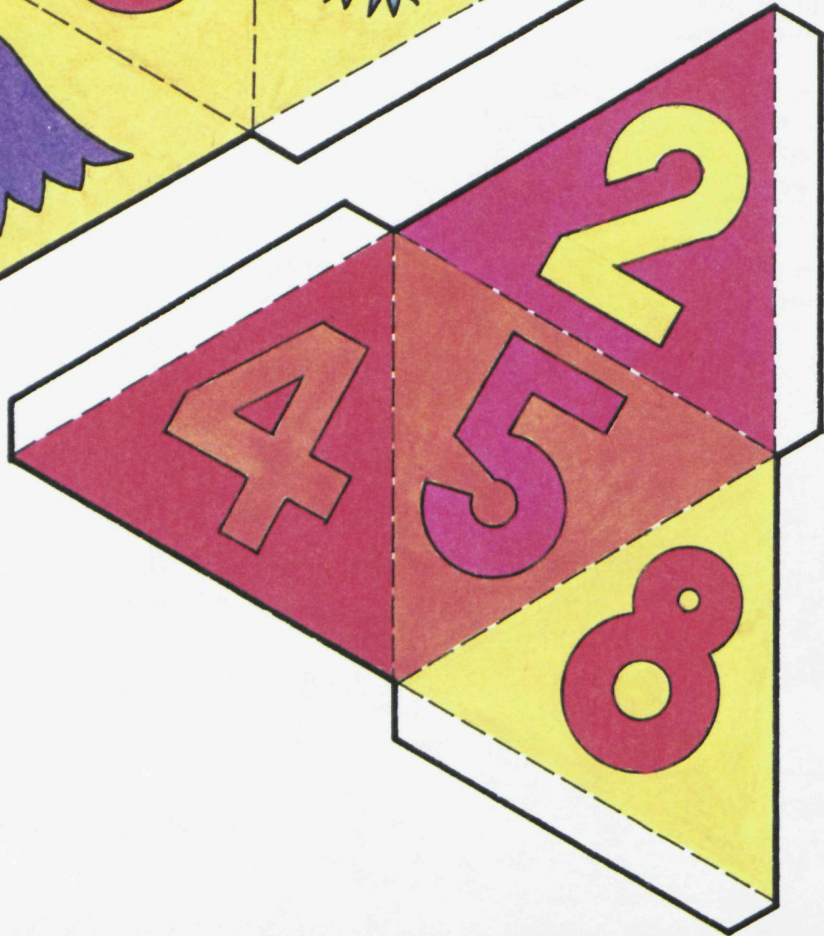
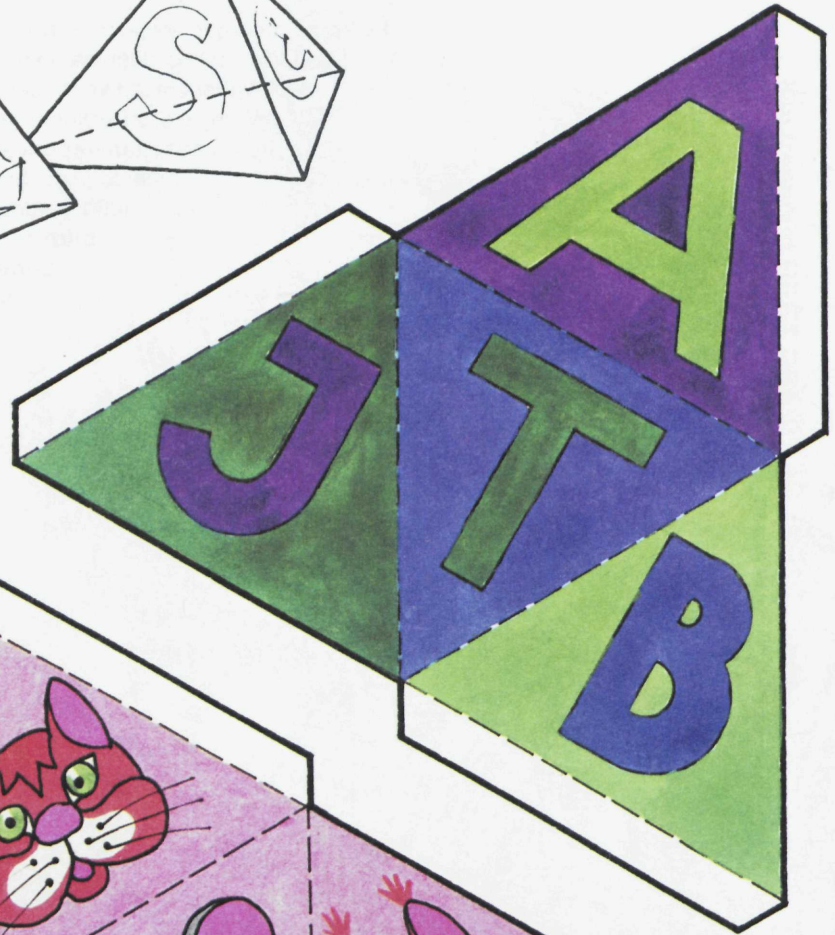
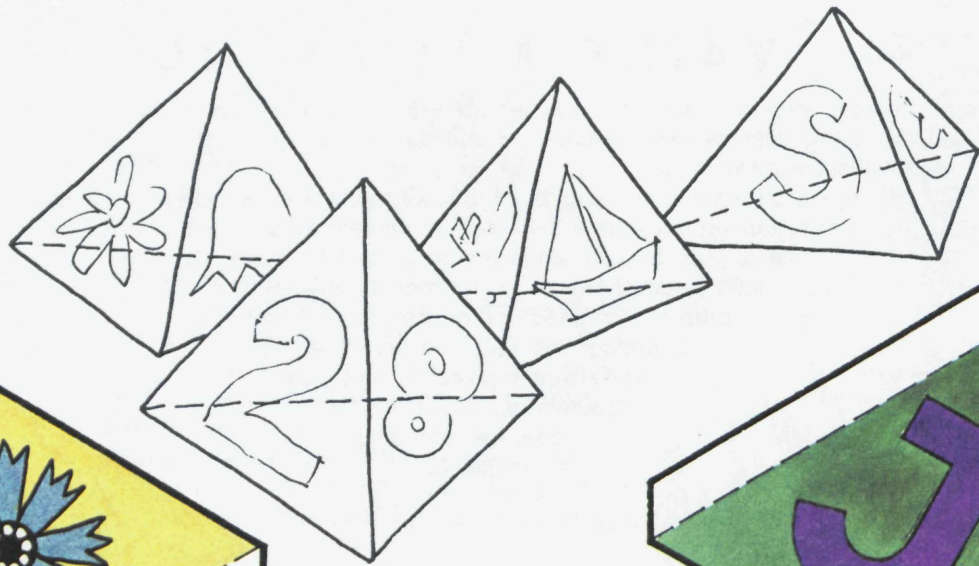
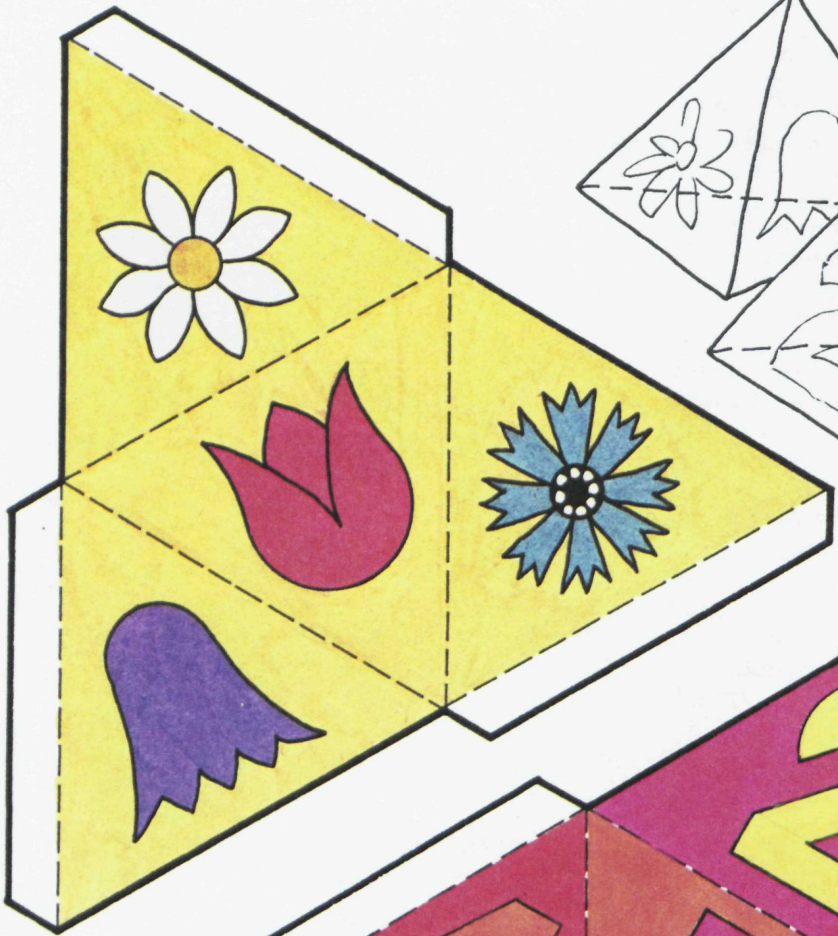
VÄIKE MÄLUMÄNG

Lõika kolmnurgad välja, murra kokku ja liimi püramiidiks. Sul on valida, millised pooled väljapoole jätad. Võid kokku kleepida 4 kujunditega või 4 tähtede ja numbritega püramiidi. Võimalikud on ka kõik vahepealsed variandid.

Mäng ise on üllilhtne ja mängida on võimalik nii üksi kui kahekesi (neljakesi).

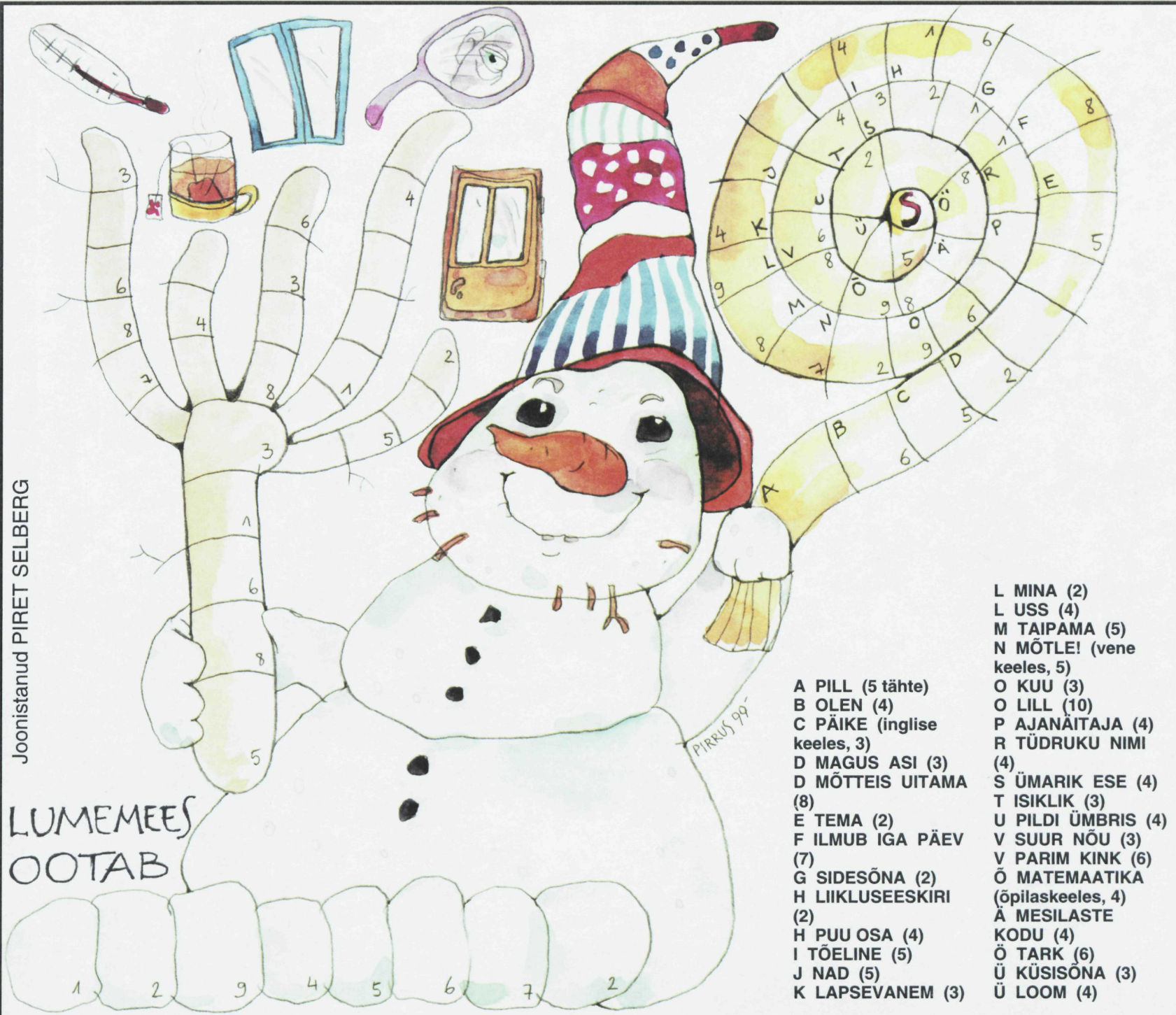
Vaata tähelepanelikult kõiki külgedel olevaid kujutisi ja püüa need meelde jätta. Sule silmad ja veereta püramiidid lauale. Vaadates nüüd pealmisi kujutisi, tuleta meelde, mis jäi alumisele pildile. Kahekesi mängides saab kumbki 2 püramiidi. Iga järgmise arvamise jaoks vahetage omavahel üks paar püramiide. Võidab muidugi see, kes paremini mäletab.

Joonistanud PIRET SELBERG

LUMEMEES
OOTAB

- A PILL (5 tähte)
 B OLEN (4)
 C PÄIKE (inglise keeles, 3)
 D MAGUS ASI (3)
 D MÖTTEIS UITAMA (8)
 E TEMA (2)
 F ILMUB IGA PÄEV (7)
 G SIDESÕNA (2)
 H LIIKLUSEESKIRI (2)
 H PUU OSA (4)
 I TÕELINE (5)
 J NAD (5)
 K LAPSEVANEM (3)
- L MINA (2)
 L USS (4)
 M TAIPAMA (5)
 N MÖTLE! (vene keeles, 5)
 O KUU (3)
 O LILL (10)
 P AJANÄITAJA (4)
 R TÜDRUKU NIMI (4)
 S ÜMARIK ESE (4)
 T ISIKLIK (3)
 U PILDİ ÜMBRIS (4)
 V SUUR NÕU (3)
 V PARIM KINK (6)
 Õ MATEMAATIKA (õpilaskeeles, 4)
 Ä MESILASTE KODU (4)
 Ö TARK (6)
 Ü KÜSISÕNA (3)
 Ü LOOM (4)

PERIOODIKA AS
 Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
 ilmub kord kuus

Toimetuse address:
 Pärnu mnt 67a
 10134 Tallinn

Peatoimetaja
 ELJU SILD
 tel 6 463 698
 Vanemtoimetaja
 JAAN RANNAP
 tel 6 463 697
 Kunstiline toimetaja
 PRIIT REA
 tel 6 463 697

Printall
 Tatari 64
 10134 Tallinn

ESIKAANE
 JOONISTAS
 HILLAR
 METS

JÄÄKELGUKUU

Kui hakkasid puhuma niisked kevadtuuled, haaras päkapikuisa Takut seiklushimu. Ta seadis jääkelgu sõiduvalmis ja pere jäi õiget tuult ootama. Selle suund oli tähtis: kagutuulega oli kõige parem üle lahe sadamasse kihutada. Sadamas käik oli Pikustete iga-aastane pikim reis. Seal nad vaatasid jäävangi jäänud laevu ja täiendasid oma toiduvarusid. Päkapikkude toiduvarude eest hoolitses Ülemaailmne Päkapikkude Keskus.

Ja siis ühel hommikul oli õige tuul puhumas. Isa Taku seadis suurele kelgule purje püsti. Sellega sõidavad isa ja ema. Väiksele kelgule pani Päka pisikese purje – nemad Pikaga ei saa veel suure purjega hakkama. Aga Pika ei tulnudki Päka kelgule. Pika meisterdas endale luuavartest ja voodilinast käsipurje ning pani uisud alla.

Suur ülelahesõit võis alata.

Illustreerinud HENNO KÄO

